

OB DAROVÁNÍ A VZDĚLÁNÍ

V říjnu roku 2011 proběhl na ETS kulatý stůl na téma teologického vzdělávání. Jedním zajímavým tématem byl vztah mezi vzděláním a obdarováním, mezi studiem a charismaty. Církevní otec Augustín byl orientujícím myslitelem a vykladačem Bible, třebaže při exegezi neuměl používat původní hebrejský text starozákonních knih. Nelze však vyložit, že by jeho argumentace nebo teologie byla přesnější, kdyby býval tyto důležité nástroje ovládal.

Může vzdělání nahradit nedostatek obdarování?

V čem obdarovanému člověku školní vzdělání pomáhá?

Jak vzdělání doplňuje či rozvíjí obdarování?

A jak je možné, že někdy obdarování v průběhu studia chřadne a vyhasíná? To jsou závažné otázky, neboť posláním ETS je připravovat ke službě. A pro službu je třeba obdarování: *Každý ať slouží druhým tím darem milosti, který sám přijal.* (1Pt 4,10) Přitom obdarování samo nestačí, je také třeba moudrosti, jak je používat: *Všecko je dovoleno – ano, ale ne všecko přispívá ke společnému růstu.* (1K 9,23) A je mnoho ověřených zkušeností (tj. poznatků vědy), které platí pro všechny

a všem pomohou lépe druhým posloužit. Navíc studium samo o sobě je obdarováním, které studenti mají v odlišné míře. Zakladatelé ETS vtiskli do pečeti školy výrok apoštola Pavla: *Neboť Bůh nám nedal ducha bážlivosti, nýbrž ducha síly, lásky a rozvahy.* (2Tm 1,7) A ta tři slova – SÍLA (dynamis), LÁSKA a ROZVAHA (jinými slovy: ukázněná mysl) – provází dvě desetiletí služby ETS. Apoštol Pavel však v předchozí větě mluví o ohni Božího obdarování, které má Timoteus rozvíjet. A také v následující větě mluví o tom, že Bůh mu dá sílu být věrný a obstát. Je to přeci On, kdo povolává a zachraňuje! Proto je důležité Boží povolání těch, kdo přicházejí studovat. Díky tomu se může stát, že v některé oblasti jsou studenti dále než vyučující, a škola je komunitou učitelů a studentů, kteří se s respektem učí jeden od druhého. Proto je důležité, aby vyučující měli obdarování k vyučování. Proto jsou důležité praxe studentů i to, jakým způsobem vyučující s jejich zkušenostmi pracují. Proto studenti potřebují mít možnost se ve studiu zaměřit na oblasti svého obdarování.

oblasti svého obdarování. Proto je možné po studentech chtít i nesnadné úkoly, neboť počítáme s Božím zmocněním k jejich plnění. Proto studenti potřebují najít v učitelích ty, kdo ve svém obdarování rostou a jsou tak povzbuzením. Díky tomu jsme často překvapeni, co Bůh vložil do života druhých lidí a k jaké službě je připravuje. *Kyrie eleéson, Pane smiluj se!*

ředitel Jan Valeš

KALENDÁŘ AKCÍ

13. října **Den ETS od 15:00**
Vysílání absolventů

9.-10. listopadu
Katechetika R. Kalenský

12.-13. listopadu
ETK Církev a islám

30.11.-1.12. **Křesťanská etika** R. Drápala

7. - 8. prosince **Inspiro**
První víkend kurzu

11. -12. ledna 2013
Filosofie a etika sociální
Práce D. Novák

14. února 2013 od 08:30
Den otevřených dveří

PŘIPRAVOVANÝ BAKALÁŘSKÝ PROGRAM V TEOLOGII

V září byla na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR podána akreditace bakalářského programu. Jedná se o program, který připravují společně Mezinárodní baptistický teologický seminář (IBTS) a Evangelikální teologický seminář (ETS). S očekáváním vyhlížíme akreditační proces v příštích měsících, neboť bychom rádi brány tohoto programu otevřeli v roce 2013. Obě školy počítají se spoluprací i v případě stěhování doktorského a magisterského programu IBTS do zahraničí.

Z dosavadních zkušeností ETS vyplývá, jak by mělo vypadat vzdělávání pro pracovníky evangelikálních církví v České republice pro příští desetiletí:

Vzdělávání, které přímo připravuje na službu církve v současné společnosti.

Studium pro lidi, kteří již ve službě stojí a jsou již finančně nezávislí – tedy dálkovou či kombinovanou formou.

Škola, která je otevřena rozhovoru s obory, které se přímo týkají duchovní služby jako jsou psychologie nebo sociální práce.

Studium atraktivní pro mladé lidi, které spojuje akademickou hloubku s praktickým životem.

Škola, která dává lidem z domácích církví příležitost odborného růstu tím, že mohou vyučovat.

Proto se IBTS a ETS spojily ke společné akreditaci, která nabízí základní (bakalářskou) přípravu na službu v církvi. V rámci studia bude možné se zaměřit na pastorační nebo kazatelskou službu na sboru. Další dvě zaměření připravují k návaznému magisterskému studiu: biblistika a křesťanská etika. V centru pozornosti jsou základní znalosti a dovednosti 1) pro interpretaci Bible a 2) pro práci s lidmi; spolu s důrazem na osobní formaci a předpoklady k celoživotnímu vzdělávání. Většinu studentů očekáváme (jako je tomu dnes) v kombinované formě studia. V rámci prezenční formy připravujeme osobitě roční studium, které mladé lidi zaujme např. týmovou spoluprací v konkrétním projektu.

O průběhu příprav a akreditačního řízení můžete být pravidelně informováni – kontaktujte ředitele Jana Valeše (jan.vales@etspraha.cz).

S MATURITOU V NÁHRADNÍM TERMÍNU

ETS zve ke studiu akreditovaných oborů VOŠ vážné zájemce o pastorační, sociální práci a teologii.

Mnozí letos v naší republice z různých důvodů dělají maturity v náhradním termínu během měsíce září. Proto naše škola otevírá tuto mimořádnou příležitost dodatečného podání přihlášky ke studiu. Studium ETS:

- **připravuje na práci s lidmi, která je důležitou součástí mnoha profesí**
- **klade důraz na holistický osobní růst studentů**
- **učí studovat díky individuálnímu přístupu a náročnosti**

Hlásit se lze v průběhu září. Výuka již probíhá, proto je třeba školu kontaktovat co nejdříve:

www.etspraha.cz

ROZHOVOR

Sára Hofmanová, která dílem **Rodina** vyhrála výtvarnou soutěž k 20. výročí založení ETS „Ocenit hodnoty“, si svou cenu již vybrala.

Kdy jsi vlastně cestu do Izraele absolvovala a jak se ti tam líbilo?

Do Izraele jsem odlétala 14. 5. 2012. Bylo to dost napínavé, do poslední chvíle jsem nevěděla, jestli budu moct jet. Ve škole mě totiž nechtěli uvolnit, ale den před odletem mi to dovolili. Až na letišti jsem si uvědomila, že vlastně jedu do Izraele a začala jsem se těšit, před tím jsem neměla vůbec čas myslet na Izrael, protože jsem byla zaměstnána školou. V letadle už jsem se nemohla dočkat, až tam budeme :-)

Co tě nejvíc zaujalo, nebo překvapilo?

Je toho spousta, moc se mi líbilo, když jsme jeli na lodi po Galilejském jezeře a hrála tam židovská kapela a tancovali jsme, dalším skvělým zážitkem bylo koupání v Mrtvém moři.

To se nedá moc říct, co mě nejvíc zaujalo, ale rada vzpomínám, když jsme šli do ortodoxní židovské čtvrti. Je tam nutné být zahalená od hlavy až k patě. Musela jsem si tedy půjčit šaty, protože jsem neměla žádné dostatečně dlouhé :-). Bylo to tam nádherné, vidět ortodoxní Židy, v těch jejich černobílých oblecích s pejzy a úzké staré uličky a děti, které zrovna skončily ve škole a hrály hry...

Zažilas také duchovní povzbuzení?

Izrael byl pro mě časem odpočinku a radosti a taky přemýšlení nad svým životem, co má Bůh pro mě připraveného. Po příletu do Česka, mě čekalo ještě hodně věcí, co jsem musela dodělat ve škole, ale už jsem z toho neměla strach a věděla jsem, že to nějak zvládnu a že Bůh je se mnou.

Byla návštěva v Izraeli nějak inspirující pro tvou výtvarnou činnost?

K ní jsem se zatím moc nedostala, ale těším se, až na ní budu mít víc času.

Děkuji za rozhovor a těším se na možnou budoucí spolupráci.

Ptala se za Vás Anna Slobodová

Vítězný objekt je k shlédnutí a k hraní v budově Evangelického teologického semináře na Praze 9, v e Chvalech, Soliňská 2417/41A

Ubytování a pronájem pokojů učeben a konferenční místnosti.

Nocleh pro jednotlivce i skupiny během školního roku i o prázdninách. Pronájem učeben a konferenční místnosti. Ubytování spolu s učebnami a kuchyňkou.

Prostory ETS jsou nově upraveny!

Informace na tel:281 921 734,

PŘEDSTAVUJEME

Kazatel zpět ve školní lavici

Ač nadpis možná vzbuzuje rozpaky a vyvolává otázky, tak přesně to se stalo, a bylo to dobré. Již více než dvacet let jsem byl v církvi zapojen do služby vedení, z toho jedenáct let na plný úvazek. I přes mnohé zkušenosti, o které jsem se za tu dobu mohl opřít, jsem v posledním roce několikrát narazil na pomyslný strop v oblasti svých pastoračních schopností. Vzpomínal jsem, že jsem k tomu vlastně neměl žádný teoretický základ. Když jsem byl na ETS - v jeho „prehistorii“ - tak pastore v osnovách nebyla. Jediné poznámky, které jsem k tomu našel, byly z jakéhosi semináře pro vedoucí mládeže z doby těsně porevoluční. S poznáním této své slabosti, a po dohodě se staršovstvem a vedením ETS jsem se rozhodl využít studijní volno právě s cílem zlepšit tuto oblast služby. Katedra pastorece mi poskytla program „šitý na míru“. Musím upřímně přiznat, že jsem zpátky do školních lavic usedal s ohromnou chutí, a také s cílem a modlitbou vytěžit z kurzů maximum. Absolvoval jsem tři předměty, které byly jedinečnou kombinací biblických, teoretických základů a sdílení praktických zkušeností. V rámci výuky byla příležitost vyzkoušet si modelové situace, získat zpětnou vazbu na vlastní vedení pastoračního rozhovoru, stejně jako získat přehled o tom, jak je pastorece zajištěna v některých sborech naší i jiných denominací a jak se řeší některé složitější situace. Jakýmsi bonusem pak byly hodnotné osobní konzultace se dvěma z vyučujících (které mi sbor rád proplatil). Dostal jsem při tom náhled na různé své situace z jiného úhlu pohledu a také řadu užitečných rad. Není tedy divu, že jak se blížil konec studijního volna, těšil jsme se, jak tyto teoretické poznatky uvedu do života. První rozhovor jsem si domluvil hned na první den, kdy jsem byl zpět v práci. Byl to pátek. A pátek bývá v naší modlitebně poměrně živo ... v průběhu hodinového rozhovoru celkem šestkrát někdo přišel a tůkal na dveře kanceláře, že potřebuje to či ono. S úsměvem jsem se o tuto zkušenost podělil s

Petr Geldner

jedním z vyučujících, a ten mi dal poslední radu - vyrobit si cedulku na dveře kanceláře a zavěsit tehdy, když uvnitř probíhá rozhovor.

Petr Geldner

ETS v číslech

- 66 účastníků Letní školy ETS 2012
- 38 nově přijatých studentů
- 12 letošních absolventů

Nový obor pastoračního zaměření

Můžete se k nám také přidat na některém otevřeném semináři během školního roku. www.etspraha.cz „Kurzy pro veřejnost“

STUDENTSKÁ PRÁCE

Předmět: Sociální politika 1 (vyuč. Mgr. Petra Kubečková)

Vypracovala: Ivana Vršanská (3 PSP)

K tématu:

SOLIDARITA A SOCIÁLNÍ SPRAVEDLNOST V OBLASTI RODINNÉ POLITIKY V ČESKÉ REPUBLICE

Oblast: Pěstounská péče x ústavní péče (efektivita, financování)

Rovnost šancí pro děti, které z různých důvodů nevyrůstají a nemohou vyrůstat ve své biologické rodině.

Stručná charakteristika problematiky. Podle MPSV je v ústavních zařízeních (resort MPSV, MŠMT, MZ) k roku 2009 celkem cca 21 – 22000 dětí. Podle neoficiálních zdrojů jich bylo v roce 2009 v pěstounské péči pouhých 6722 dětí, v osobní péči poručníka 2514 dětí a 4176 dětí bylo svěřeno do výchovy jiné fyzické osobě podle paragrafu 45 zák. o rodině. Navzdory dlouholetému a jedinečnému výzkumu prof. Matějčka, který máme jako jediní na světě a z kterého jasně vyplývá, že ústavní výchova je pro zdravý vývoj dítěte to nejhorší, patříme stále v Evropě mezi státy, které mají největší počet dětí umístěných v ústavní péči. Na rozdíl od jiných postkomunistických zemí či zemí vyspělých se stále křečovitě držíme systému ústavních zařízení založenému někdy před více než třiceti lety. Díky špatně nastavenému systému výchovných zařízení a jejich roztržitému (3 rezorty MPSV, MŠMT, MZ) – tříleté dítě tak vystřídá až 4 ústavy, z čehož logicky vyplývá, že díky tomu poznává nespočet vychovatelů, kteří se o něj starají a nemá tak šanci vytvořit žádné stabilní a pro zdravý rozvoj potřebné citové vazby. Děti jsou rozdělovány podle věku, sourozenci díky tomu často odděleni od sebe, což v dětech zanechává hluboké následky. V diagnostických ústavěch pak tráví děti ne příliš problémové několik týdnů spolu dohromady s dětmi psychicky nemocnými, závislými, agresivními, než se rozhodne, co s kterým dítětem bude dál. Na mysli mi vyvstává otázka, proč naše země ne-

umí, nechce (?) zajistit dětem lepší podmínky pro život, když ve většině vyspělých i jiných postkomunistických zemí to jde. V Británii např. v domovech zůstávají jen děti se specifickými potřebami či jinak neumístitelné do NRP. Ostatní děti jsou v programu krátkodobé, střednědobé terapeutické pěstounské péče. Nechci tady rozepisovat konkrétní negativní vlivy ústavní péče, podle ale dosavadních vyhodnocených průzkumů a projektů jasně vyplývá, že alternativní způsoby náhradní rodinné péče (dále NRP) se zdají být pro vývoj dítěte efektivnější a pro stát i levnější alternativou. Ráda bych se tedy blíže podívala na současnou situaci fungování ústavní i alternativní NRP v České republice. **Řešení problematiky náhradní péče v rámci ČR.** Vzhledem k minulým letům je nutno uvést, že situace v ČR se změnila k lepšímu, ale stále je nejvíce rozšířeno umístění dětí do ústavní výchovy.

Studentská práce—pokračování

Ze statistik vyplývá, že více než čtvrtina opuštěných dětí - do adopce, vlastní rodiny, do jiné formy NRP, strávila v kojeneckém ústavu více než rok (zdroj Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR), což nepochybně ovlivnilo zdravý citový a sociální vývoj těchto dětí, který se tvoří v prvních letech života dítěte.

Druhou formou umístování dětí do náhradní péče je náhradní rodinná péče NRP.

V ČR rozlišujeme následující formy NRP : Svěření do péče jiné fyz. osoby než rodiče (většinou příbuznému) Osvojení – zrušitelné, nezrušitelné, mezinárodní osvojení, Pěstounská péče – pěst. péče (rodiče nadále zákonnými zástupci), pěst. péče na přechodnou dobu (každé 3 měsíce se přezkoumá, zda – li důvody pro pěst. péči stále trvají)., Poručenská péče (dítě má ustanoveného poručníka, který na něj dohlíží – u větších dětí)., Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (např. Klokánek). Dále podle MPSV počet dětí žijících v pěstounské a poručenské péči (včetně dětí v péči u prarodičů nebo jiných příbuzných či blízkých osob byl k 31. 12. 2009 8269.

Počet pěstounských rodin k 31. 12. 2009 byl 6313. Statistika dále ukazuje, že k 31.12 2009 děti s nařízenou ústavní a ochrannou výchovou, které byly dány do ústavní péče bylo 8180, zatímco děti, jimž byla také nařízena ústavní nebo ochranná výchova a byly umístěny do jiné z alternativ NRP bylo jen 535. Výdaje za rok / dítě v ústavní péči:Tady se statistiky úplně neshodují. Roční výdaje na 1 dítě se ústav od ústavu liší. Závisí na typu zařízení. Marie Vodíčková z FOD (Fond ohrožených dětí na svých stránkách uvádí, že v roce 2007 státní výlohy na 1 dítě v ústavní péči vyšlo stát průměrně na 282 160kč. S touto cifrou souhlasí také Petr Bittner z Ligy. Říká, že ústavní péče vyjde stát na 280 tis. korun ročně (někde až 550 000kč !), zatímco dle zákona o pěst. dáv-

kách a o odměně pěstouna činí náklady jedno dítě asi jen na 67 tis. Oficiální zdroje (resort MŠMT) také uvádějí, že už v roce 2000 byly celkové náklady státu na 1 dítě v ústavní péči 249 207kč. V současné době to jistě nebude méně, ba právě naopak.

Popis etických dilemat a voleb vztahujících se k problematice.

Podle Judr. Ivy Kernové zákon o rodině zdůrazňuje princip blaha dítěte. Proto důvody k odebrání dítěte z péče rodičů a zbavení rodičů „ rodičovských práv“ by měly být velmi dobře zvažovány. Vždy nejsou důvody k odebrání dítěte natolik závažné, ve většině případů je spíše potřeba pracovat s rodiči dítěte a pomoci jim překlenout těžké období, kterými právě jejich rodina prochází. **Nejčastější důvody k odebrání dítěte jsou: nezvládnutá výchova, zanedbávání, zneužívání a týrání dítěte, trestná činnost rodičů, alkoholismus rodičů, nízká soc. úroveň rodiny, prostituce matky, osiřeni** **Z uvedených důvodů vidíme, že tam, kde jde skutečně o zdraví a život dítěte, je jeho odebrání z rodiny na místě.** V mnoha případech je ale potřeba začít pracovat s rodinou komplexně, hlavně s rodiči, pomoci jim si své problémy řešit. Touto otázkou se zabývá občanské sdružení STŘEP, které realizuje projekty zaměřené právě na pomoc rodině dětí, kterým hrozí odebrání z jejich péče. Základní filozofií veškeré činnosti sdružení je teze, že „pomoc dítěti spočívá v kvalifikované pomoci jeho rodině“. „Další otázka se týká postižených či nějak hendikepovaných dětí, které jsou těžko umístitelné do NRP. Ty bezesporu potřebují speciální péči, kterou jim rodina neumí a často ani nechce poskytnout. Ústavní péče pro tyto děti jistě v tomhle ohledu nabízí kvalifikované pracovníky, pro-

Studentská práce—pokračování

to tento typ náhradní péče nevymizí. Vždy tu těchto dětí bude velké množství, proto by bylo dobré zaměřit se spíše na to, jak zlepšit podmínky v ústavech, ve kterých děti vyrůstají a zajistit pro tyto děti další vzdělávání a vyškolení speciálních pracovníků. O této problematice hovoří MUDr. František Schneck. Hovoří o potřebnosti vyvinout speciální centra, kde se bude dostávat kvalifikované a odborné pomoci nejen těmto dětem, ale převážně jejich rodinám, které se naučí jak s těmito dětmi žít. **Problematika z perspektivy solidarity a z perspektivy sociální spravedlnosti.** Podle listiny základních práv a svobod má každý člověk, míněno i prokazatelně počaté dítě dle právního řádu ČR, svá práva a povinnosti. Především právo na stejnou kvalitu života jako ostatní, lidskou důstojnost, právo na soukromí. Tyto práva jsou jistě do určité míry porušována právě ústavní výchovou. Tato problematika se týká každého z nás víc, než si možná připouštíme. Díky mnohaleté ústavní péči v minulosti (a nejen díky ní), je zřejmě naše společnost tam, kde je. Pokud necháme věci tak jak jsou, kdy při dnešní rozvodovosti, ekonomické krizi, menšího času na rodinný život, společnost díky ústavní výchově vychová další jedince, kteří se často neumí postarat ani o sebe natož o své potomstvo. Díky ústavní deprivaci se u těchto jedinců projevují poruchy chování či osobnosti. Jak tedy bude naše společnost vypadat za několik desítek let? Vymizí úplně tradiční model rodiny, protože už prostě lidi na manželství nebudou „věřit“ nebo pocit sounáležitost s rodinou nikdy nezažijí na vlastní kůži? **Vlastní zhodnocení problematiky, řešení v ČR, návrh kvalitnějších, inovativních, etičtějších řešení.** Velmi velké nedostatky vidím v nastavení ústavního sys-

tému v ČR. Rozdělení mezi tři resorty - zdravotnictví, školství, práce a sociálních věcí má za následek rozdělování sourozenců, časté střídání ústavních zařízení - ze zdravotnických do školských. Tříleté dítě vystřídá čtyři zařízení - kojenecký ústav, dětský domov pro děti do tří let, diagnostický ústav a školský dětský domov. Kromě změn spočívajících v krácení lhůt v rozhodování soudů o umístění dětí do NRP, lepší provázanost a spolupráce úřadů, je potřeba rozšířit alternativní formy NRP. Je potřeba zprofesionalizovat pěstounskou péči, zavést propracované systémy podpory a služeb ohroženým rodinám a to např. **rozšířením krátkodobé a dlouhodobé profesionální terapeutické pěstounské péče** - délka trvání od několika dnů až měsíců, po dobu několika let. To by znamenalo odborně vyškolené pěstounské rodiny, které jsou schopny převzít do péče děti z rodin, kde se objeví akutní potřeba umístit dítě alespoň na přechodnou dobu mimo vlastní rodinu (do určité míry takto funguje u nás Klokánek). Jednalo by se tak o pomoc biologické rodině na přechodnou dobu, než si vyřeší problémy, které vedly k odchodu dítěte z rodiny. Děti by tak s rodiči neztratily kontakt a rodiče by toto vnímali jako pomoc ne trest. Dalším typem velmi potřebné péče je tzv. **respitní pěstounská péče**, která funguje v zahraničí. Je to nabídka krátkodobého ulehčení rodině, která se trvale stará o postižené dítě, což je velmi vyčerpávající. Mohli by si odpočinout a dítě svěřit např. na víkend vyškoleným lidem. Opačně u nás fungují např. týdenní stacionáře, kde děti přes týden bydlí a na víkend jezdí domů. Zde si ale myslím, že týdenní odloučení není pro vzájemné vztahy příliš dobré

Pro potřeby redakce kráceno

Evangelikální teologická konference
12. – 13. listopadu 2012

Církev a islám

Pořádá Evangelikální teologický seminář
pod záštitou Evangelikální aliance

Program konference 2012

Pondělí 12. listopadu

- 8:30 – 9:00 Registrace
9:00 – 9:15 Zahájení
9:15 – 10:45 **Jak křesťané přemýšlejí a mluví o islámu?**
– David, misionář
11:00 – 12:30 **Jak muslimové vnímají křesťanství?**
– Ida Glaser, Ph.D.
14:30 – 16:00 **Semináře I**
16:30 – 18:00 **Semináře II**
19:00 – 20:30 **Írán. Církev v islámské zemi**
– Mgr. et Mgr. Jiří Bukovský
– prezentace spojená projekcí dokumentu a diskuzí

Úterý 13. listopadu

- 9:15 – 10:45 **Ježíš – muslimský prorok nebo křesťanský Bůh?**
– Ida Glaser, Ph.D.
11:00 – 12:30 **Jak by církev měla přistupovat k muslimům?**
– David, misionář

.Dynamis—informační bulletin pro studenty a přátele ETS

Ročník 13, číslo 2012—3

Evangelikální teologický seminář
Vyšší odborná škola teologická a sociální
Soliňská 2417/41A, 193 00 Praha 9 telefon: 281 921 734 Fax:281 922 989
Bankovní spojení: KB, č. ú. 27-32 52 49 02 57/ 0100
e-mail: info@etspraha.cz
web: <http://www.etspraha.cz>, redakce Anna Slobodová